

Ajuntament
de Barcelona

PASSEJADA AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

Passeig Marítim de La Mar Bella

Informe de l'activitat i de les conclusions
Octubre 2021

Direcció:

Gerència Ecologia Urbana

Coordinació del procés i de l'activitat:

Direcció de Comunicació i Participació Ecologia Urbana

Elaboració del document:

Equal Saree

ÍNDEX

1. Descripció de l'activitat	4
2. Participants	5
3. El recorregut	6
4. Resultats	6

1. Descripció de l'activitat

L'objectiu de l'activitat, desenvolupada el dia 4 d'octubre de 2021, ha estat debatre amb les veïnes participants sobre les estratègies de l'avantprojecte del Passeig Marítim de La Mar Bella a partir de la seva experiència directa i segons una perspectiva de gènere i interseccional. Durant la marxa es va reflexionar sobre les experiències i necessitats quotidianes al Passeig Marítim de La Mar Bella, entre l'espigó Bar de Roda i el Moll de la Vela, es va compartir sobre aquells factors urbans que faciliten o dificulten el dia a dia de les participants i es va debatre sobre les estratègies de l'avantprojecte (actualment es troba en la fase de debat i propostes).

Un cop van arribar les participants al CEM La Mar Bella, Manel Gil (tècnic del Departament de Participació de l'Àrea Ecologia Urbana), va donar la benvinguda. A continuació, Eva Campos (consellera del Districte de Sant Martí) va presentar el marc participatiu de la sessió (procés participatiu Passeig Marítim de La Mar Bella) i va explicar els objectius de la sessió. Seguidament, l'equip tècnic de Barcelona Regional va explicar els continguts de l'avantprojecte. Finalment, l'equip dinamitzador Equal Saree va fer una introducció sobre la metodologia de la passejada, l'aplicació de la perspectiva de gènere en la planificació i el disseny urbà i va explicar el desenvolupament de la dinàmica.

Figura 1. Introducció a l'activitat.

Pel que fa als continguts a treballar durant el recorregut, es parteix d'una selecció d'espais i d'estratègies urbanes continguts a l'avantprojecte:

- Portes equipades
- Accessos a la platja
- Rere platja
- Serveis
- Parades de transport públic
- Plataforma

I es complementen a partir dels temes i subtemes propis de l'urbanisme amb perspectiva de gènere, tenint en compte les necessitats i experiències diverses de les persones identificades amb el gènere femení:

- **AUTONOMIA:** Percepció d'(in)seguretat, Accessibilitat, Serveis bàsics, Senyalització i orientació.
- **MOBILITAT:** Mobilitat a peu, Bicicleta, Xarxa de transport públic, Convivència de mobilitats.
- **REPRESENTATIVITAT:** Identitat i simbolisme.
- **VITALITAT:** Usos quotidians i de cura, Joc a l'aire lliure, Esport i activitats físiques, Confort.

2. Participants

Van participar **10 veïnes**, entre les quals hi havia 03 conselleres i 01 persona tècnica del districte. També va assistir 01 persona tècnica del Departament de Participació de l'Àrea Ecologia Urbana (Manel Gil), 03 persones tècniques de l'equip redactor de Barcelona Regional, i 02 persones de l'empresa dinamitzadora Equal Saree (Julia Goula i Trilce Fortuna).

- Núria Mateo (Consellera)
- Eva Campos (Consellera)
- Inma Bajo (Consellera)
- Cristina Colmena (Direcció de Serveis a les Persones i el Territori - districte San Martí)
- Mireia Soler (AAVV Front Marítim)
- Carlota Falgueras (AAVV Poble Nou)
- Mª Carmen García (Moviment Diagonal Mar)
- Maria Montse Riu (Associació Marart)
- Elisabet Ferran (Associació Conciencia)
- Carmen Fernández (veïna)

Figura 2. Foto de grup de les participants.

3. El recorregut

S'ha proposat un recorregut amb 5 parades, a espais estratègics de l'àmbit, per reflexionar sobre les principals estratègies urbanes del projecte:

1a Parada: Porta Bac de Roda

2a Parada: Accés Platja de Llevant - Porta Bac de Roda

3a Parada: Passeig platja

4a Parada: Porta Selva de Mar

5a Parada: Porta Josep Pla

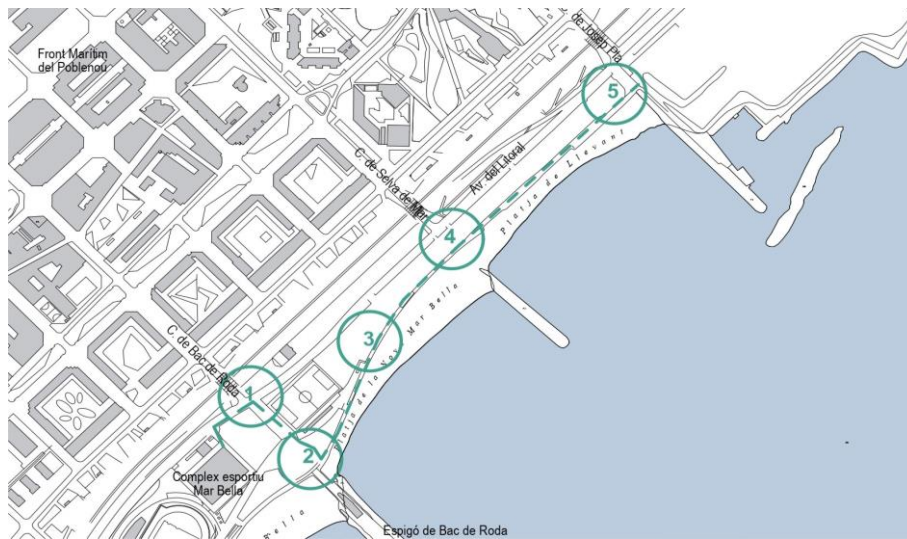

Figura 3. Plànol del recorregut.

4. Resultats

A continuació s'exposen els resultats del recorregut, descrits segons els temes i subtemes derivats d'aplicar la perspectiva de gènere i presentats a l'apartat anterior per l'equip dinamitzador.

1º Parada : Porta Bac de Roda

Estratègia urbana : Portes equipades

Temes tractats : Convivència de mobilitats

Confort

Identitat i simbolisme

Senyalètica i orientació

Figura 4. Primera parada a la Porta Bac de Roda.

En relació amb la **convivència de mobilitats**, es comparteix com una preocupació general la necessitat de saber quins són els espais reservats pels diferents tipus de mobilitats, per garantir la **percepció de seguretat**. Es considera que les Portes del Passeig Marítim de La Mar Bella podrien ser una zona de conflicte sobretot per les persones que van a peu i en cadira de rodes. S'està d'acord amb la proposta de **segregar la zona de vianants a primera línia de mar i la zona de bicicletes a l'interior**. Així mateix, es considera important preveure un espai de seguretat als costats del **carril bici**, de manera que els vianants puguin veure si passa alguna bicicleta abans de seguir el seu recorregut.

En relació amb el **confort**, es reflexiona sobre l'equipament urbà que haurien de tenir les Portes tenint en compte els usos i activitats. En aquest sentit, les Portes s'imaginen com **espais de trobada i estar, de cura i relaxació, de relació amb la natura**, i també com espais de pas. Es troba que les Portes són espais on les persones arriben després de passar calor, per la qual cosa es proposa que siguin espais pensats per garantir el confort i el benestar, amb **bancs, ombra, papereres, vegetació, fonts d'aigua** o altres elements que puguin refrescar. Puntualment, es proposa tenir papereres tancades per evitar que els residus surtin quan hi ha vent.

En relació amb l'**identitat i simbolisme** de les Portes, es proposa **anomenar cada Porta amb un nom diferent**, com una estratègia per reconèixer cada espai, així mateix incorporar elements artístics que li donin identitat.

S'observa que l'art no es troba present a aquest àmbit de la ciutat i es considera que les dones poetes, són poc conegudes i visibles; per això es proposa **utilitzar la poesia escrita per dones** com una eina que li doni identitat a cada espai. Per exemple, a través de la poesia visual, plaques, escultures.

Respecte a la **senyalització i orientació**, es considera important incorporar una **senyalística pedagògica**, que promoue el respecte i la cura per aquest espai. Així mateix, es proposa que el disseny de la senyalística potenciï la identitat que es vol donar a aquest àmbit.

2º Parada : Accés Platja de Llevant - Porta Bac de Roda

Estratègia urbana : Accés platges
Rere platja

Temes tractats : **Percepció d'(in)seguretat**
Esport i activitats físiques

Figura 5. Segona parada a l'accés a la Platja de Llevant.

En relació amb la **percepció d'(in)seguretat**, es comparteix que a la nit, **les escales, l'espai sota el pont i els voltants de l'espigó Bac de Roda són espais molt foscos que donen percepció d'(in)seguretat**, es considera clau il·luminar correctament els accessos a les platges per garantir la percepció de seguretat a la nit. Es comenta que quan funcionava el Barcelona Beach Club a l'espigó, aquest espai era un punt de referència perquè hi havia llum i persones passejant. Com principals valors de l'espigó es troba que és un espai per estar en contacte amb el mar i per veure l'amplitud del paisatge.

El debat es centra al voltant de l'edifici situat a l'espigó Bac de Roda. **Es consensua la proposta que aquest edifici no tingui ús de restaurant**, perquè es considera anti ecològic, però no s'arriba a un consens respecte a una futura transformació. A continuació s'exposen els diferents posicionaments exposats a la passejada:

- Per una banda, es proposa **reaprofitar l'edifici**, s'imagina com un **espai pedagògic i de difusió** sobre l'ecosistema marí, amb activitats que incloguin a la infància. També s'imagina, com un **espai cultural i artístic**, amb activitats relacionades amb el benestar personal.
- Per altra banda, es proposa **no tenir edificis a l'espigó** que puguin ser afectats per les tempestes i puguin significar una despesa pública important. Es proposa repensar el mar com un entorn natural a protegir i no només com un espai de serveis. Sobre aquest tema de debat no es va arribar a cap consens.

Figura 6. Zona esportiva a cota del Rere platja.

En relació amb l'**esport i activitats físiques**, es proposa tenir **espais lúdics per fer activitats físiques a l'aire lliure**, sense interferir el passeig del Rere platja. Es considera important tenir en compte la **dinàmica estacional (estiu / hivern) del Passeig Marítim de La Mar Bella** a l'hora de proposar elements esportius. Al respecte, s'imagina comptar amb **elements esportius** per jugar bàsquet, jugar vòlei, fer cal·listènia, fer spinning (bicicletes estàtiques) i altres elements fixos que permetin fer esport de manera autònoma, amb ombra i il·luminació.

També, es debat sobre la masculinització d'algunes zones esportives existents, es precisa la necessitat de **diversificar les zones esportives perquè siguin segures, diverses i inclusives**. En aquest sentit es fan dues propostes: (1) fer un estudi en clau de gènere per conèixer perquè les dones no es troben còmodes utilitzant els actuals elements esportius, que hi ha al Passeig Marítim de La Mar Bella, i prefereixen anar al gimnàs com única alternativa; (2) incorporar un **servei de dinamització per potenciar l'ús de dones d'aquests espais**.

Així mateix, el debat es centra al voltant dels **grans espais esportius**. No s'arriba a un consens respecte a aquesta temàtica, tot i així les persones participants conclueixen que l'àmbit del projecte és suficientment gran per permetre arribar a una solució tècnica que satisfaci les necessitats de totes les persones. A continuació s'exposen els diferents posicionaments:

- Per una banda es considera que els camps esportius existents (poliesportiu, camps de futbol, vòlei i atletisme), **són suficients i no s'haurien d'afegir noves peces** ja que ocupen molt espai.
- Per altra banda, es considera que, **en cas que hi hagi la necessitat d'ubicar noves instal·lacions esportives grans, haurien d'incorporar un tancament de protecció i situar-se a la zona de la plataforma** (espigó Josep Pla), per evitar malmetre la vegetació del nou espai "rere platja", representar un obstacle visual i fer soroll.

Figura 7. Zona esportiva a l'accés a la Platja de Llevant.

Respecte a l'**espai soterrat circular**, es comenta que és utilitzat per les persones per prendre el sol i fer exercici amb les màquines. El debat se centra al voltant del tipus d'intervenció necessària per als accessos a la Platja de Llevant. **Es consensua la necessitat de garantir l'accessibilitat i el manteniment** en aquests espais, però no s'arriba a un consens respecte al tipus d'intervenció. A continuació s'exposen els diferents posicionaments:

- Per una banda, es proposa **mantenir l'espai** com un solàrium amb màquines.
- Per altra banda, es proposa **reformar l'espai**, s'imagina com un **espai amb accessos directes, ben il·luminat, ombrejat, amb vegetació mediterrània i una solució arquitectònica que eviti l'acumulació de basals**. També es proposa intervenir les parets amb murals artístics o vegetació, **tenint en compte les condicions ambientals de l'entorn**.

Es fa una aportació puntual sobre accessibilitat i les **rampes d'accés a la Platja de Llevant**. Es considera que les rampes existents tenen una amplada suficient que permeten el pas de les cadires de rodes, però es destaca que és necessari **augmentar la freqüència de rampes al Passeig Marítim de La Mar Bella**.

3º Parada : Passeig platja

Estratègia urbana : Serveis
Temes tractats : Serveis bàsics
Senyalització i orientació

Figura 8. Senyalització de la zona de serveis de la Platja de Llevant.

En relació amb els **serveis bàsics**, el debat se centra al voltant dels lavabos públics, **es consensua la necessitat de tenir lavabos públics al Passeig Marítim de La Mar Bella**, però no s'arriba a un consens respecte a la seva ubicació. A continuació s'exposen els diferents posicionaments:

- Per una banda, es proposa comptar amb **lavabos públics a dues cotes (cota de la Platja de Llevant i a cota del Rere platja)**, accessibles i confortables i que incorporin canviadors de bolquers i un espai cobert per alletar. Per definir la ubicació específica dels futurs lavabos públics, es proposa **estudiar les necessitats en relació als usos i activitats que tindran lloc** tant a cota de la Platja de Llevant com a cota del Rere platja. Respecte als lavabos públics a cota de la Platja de Llevant, es proposa situar-los als actuals espais de serveis municipals i assistencials. Respecte als lavabos públics a cota del Rere platja, es proposa situar-los a prop dels espais d'esport i activitats físiques i a les Portes del Passeig Marítim de La Mar Bella, així mateix es considera important que s'integrin a l'entorn i no representin barreres arquitectòniques.
- Per altra banda, es proposa **no incorporar més lavabos públics, que els existents a cota de la Platja de Llevant**. Es comparteix la preocupació que els nous lavabos públics siguin utilitzats per fer activitats incíviques.
- Un punt de vista alternatiu, proposa **incorporar lavabos públics només a cota del passeig del Rere platja**, perquè es considera que la platja és un entorn natural a protegir on no s'ha d'edificar.

Complementàriament, es proposa incorporar altres serveis bàsics al Passeig Marítim de La Mar Bella, com dutxes i vestidors, però no es debat sobre la seva ubicació.

En relació amb la **senyalització i orientació**, es proposa senyalitzar les **zones de vianants i el carril bici**, de manera contínua. També, les **zones de serveis**, com els lavabos públics, **des de les Portes del Passeig Marítim de La Mar Bella**.

4º Parada : Porta Selva de Mar

Estratègia urbana : Portes equipades
Rere platja
Parada autobús

Temes tractats : Usos quotidians i de cura
Joc a l'aire lliure

Figura 9. Quarta parada al Passeig Marítim de La Mar Bella.

En relació amb els **usos quotidians i de cura**, l'espai públic del Passeig Marítim de La Mar Bella s'imagina com un **espai per passejar, estar i cuidar**, amb **elements per seure, ombra i vegetació**. Es considera important garantir també espais d'estada confortables, discrets i agradables, on les mares puguin alletar als nadons.

Es proposa ubicar espais de **joc a l'aire lliure** al Rere platja del Passeig Marítim de La Mar Bella. Aquests espais s'imaginem com espais **lúdics i d'acompanyament**, amb **elements de joc a l'aire lliure i amb bancs a prop**, per les persones acompanyants. També es proposa tenir **guinguetes de jocs**, amb elements de jocs per préstec com pilotes (de fitball, de petanca) i altres elements lúdics.

Finalment, s'acaba la passejada destacant el desig de transformar el Passeig Marítim de La Mar Bella en un **nou pulmó verd de la ciutat**, amb grans àrees enjardinades i vegetació.

Pel que fa a la 5a parada, no es va arribar a visitar l'espai, però es va parlar dels temes previstos: **Percepció (in)seguretat** i **Usos quotidians i de cura** a la 2a i 4a parada.